

Številka: 740-01/14-0007

Datum: 12. 12. 2014

Na podlagi 42., 131., 133., 143. in 144. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za pravosodje kot matično delovno telo pripravil

POROČILO

k Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu (ZOdv-D), EPA 215-VII.

Odbor za pravosodje (v nadaljevanju Odbor) je na 3. nujni seji 10. 12. 2014 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o odvetništvu (v nadaljevanju Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada (v nadaljevanju predlagatelj) in je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 5. 12. 2014.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 11. seji 5. 12. 2014 odločil, da se Predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Odbor je bil predhodno seznanim:

- z mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 9. 12. 2014 in
- z dodatnimi pojasnili Ministrstva za pravosodje z dne 10. 12. 2014.

Predstavnica predlagatelja, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje Tina Breclj, je v dopolnilni obrazložitvi členov povedala, da se s predlaganim zakonom med drugim omejujejo izdatki državnega proračuna za storitve odvetnikov, ko ti delujejo v okviru obveznega sistema zastopanja po uradni dolžnosti v kazenskih postopkih ter v okviru obveznega sistema zagotavljanja brezplačne pravne pomoči. Nova Odvetniška tarifa, ki jo je Odvetniška zbornica Slovenije sprejela septembra 2014, tega posebej ne ureja, zato bi z njeno uveljavitvijo tovrstna plačila znatno obremenila državni proračun. Predlagana novela jih znižuje za polovico in tako ohranja na dosedanjem nivoju.

Pojasnila je, da je prejšnja novela Zakona o odvetništvu (ZOdv-C) razveljavila Zakon o odvetniški tarifi, ki je odvetniško tarifo določal v evrskih zneskih glede na vrednost spornega predmeta ter količnika za posamezno vrsto odvetniških opravil in določal plačilo ene nagrade za opravo določenega sklopa enakovrstnih storitev v isti zadevi. Z novo Odvetniško tarifo se vrača točkovni sistem zaračunavanja odvetniških stroškov za vsako posamezno odvetniško dejanje.

V nadaljevanju je poudarila, da na Ministrstvu za pravosodje že dalj časa intenzivno sodelujejo z Odvetniško zbornico Slovenije, a je vprašanje ureditve plačila zastopanja po uradni dolžnosti in brezplačne pravne pomoči ostalo nedorečeno, prav tako s strani Odvetniške zbornice Slovenije konkretnega predloga, kako zmanjšati obremenitev državnega proračuna, niso prejeli. Na podlagi analize stroškovnikov iz naključno izbranih sodnih spisov naključno izbranega sodišča so zato pripravili predlagano rešitev, ki je primerljiva s sedanjo ureditvijo, saj so že danes plačila za te storitve nižja od tistih, ki jih odvetniki svojim strankam zaračunavajo kot njihovi izbrani odvetniki. Predlagatelj podpira tudi vložene amandmaje, ki sledijo pripombam Zakonodajno-pravne službe, deloma pa so usklajeni tudi z Odvetniško zbornico Slovenije.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe (ZPS) Katarina Kralj je v predstavitvi pisnega pravnega mnenja ZPS povedala, da so njihove pripombe k 2., 3. in 4. členu ustrezno upoštevane v vloženi amandmaji. Ponovila pa je pripombo k 1. členu, ki določa ceno odvetniških storitev v primerih, ko je odvetnik postavljen po uradni dolžnosti oziroma opravlja storitve brezplačne pravne pomoči. Po mnenju ZPS ni sporno, da se cene odvetniških storitev določajo z zakonom, še posebej tistih, ki so plačane iz državnega proračuna, vendar pa bi bilo treba predlagano polovično plačilo upravičiti z utemeljenimi razlogi in ne zgolj s pavšalnimi navedbami iz uvodne obrazložitve. Prav tako bi se moralo zaradi zagotavljanja ustavne zahteve po samostojnosti in neodvisnosti odvetniške službe v postopkih priprave in sprejemanja tovrstnih zakonskih določb zagotoviti sodelovanje Odvetniške zbornice Slovenije.

Predsednik Odvetniške zbornice Slovenije Roman Završek je ob sodelovanju **podpredsednika Janeza Starmana** povedal, da so se z Ministrstvom za pravosodje usklajevali zgolj glede višine vrednosti točke odvetniške tarife in pristali na vrednost iz leta 2003 (to je 0,459 evra) namesto njene realne vrednosti (ki bi bila 0,6 ali celo 0,75 evra). Odvetniška zbornica Slovenije državi priznava pravico, da lahko plačilo za zastopanje po uradni dolžnosti ter storitve brezplačne pravne pomoči uredi drugače, a bi pri tem morala upoštevati razmere na trgu in ne arbitrarno brez sodelovanja Odvetniške zbornice Slovenije določiti polovično vrednost brez podlage v konkretnih finančnih izračunih. Predlagana rešitev ni utemeljena tudi iz razloga, ker procesna zakonodaja onemogoča kopičenje vlog in narokov, hkrati je za racionalno vodenje postopka odgovoren sodnik. Izrazil je bojazen, da se bo število odvetnikov, ki bodo prostovoljno sodelovali pri izvajanju teh storitev zaradi zmanjšanega zaslužka in posledično nemožnosti poslovanja, močno zmanjšalo ali pa bo nivo kakovosti opravljanja teh storitev nižji kot pri izvajanju storitev na trgu. Država je upravičencem dolžna zagotavljati storitve brezplačne pravne pomoči in zastopanja po uradni dolžnosti, zato bi bilo po mnenju Odvetniške zbornice Slovenije bolje, da bi višino plačila odvetnikom zanje po pridobitvi njihovega mnenja določil minister za pravosodje s podzakonskim aktom.

Odvetniška zbornica Slovenije podpira predlagano črtanje uvedbe evidenc, ki naj bi jih vodil odvetnik in bi po njihovem mnenju pomenile prehud poseg v neodvisnost odvetnikov. Prav tako predstavlja prehud poseg v človekove pravice izbrisane odvetnika predlagana javna objava seznama izbrisov iz imenika odvetnikov skupaj z razlogi izbrisa, saj Odvetniška zbornica Slovenije dnevno ažurira sezname odvetnikov in odvetniških družb, ki so javno dostopni na njihovi spletni strani. Izbrisanih odvetnikov na njih ni, njihove stranke pa o izbrisu obvesti odvetnik prevzemnik. Prav tako kot nepotrebne ocenjujejo predlagane dopolnitve glede uveljavljanja odgovornosti odvetnikov za disciplinske in etične kršitve.

V razpravi so opozicijski poslanci predlaganim rešitvam nasprotovali, saj bi po njihovem mnenju predlagatelj moral predlagane rešitve predhodno uskladiti z Odvetniško zbornico Slovenije in ne prelagati odgovornosti za njihove posledice na Državni zbor. Predlagano polovično znižanje plačila storitev odvetniku, ki je postavljen po uradni dolžnosti oziroma izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, bo povzročilo razlikovanje tako med odvetniki kot med strankami v sodnem postopku, ki ne bodo deležne enake kvalitete odvetniških storitev.

Tudi s strani koalicije je bilo opozorjeno, da sta oba instituta namenjena najbolj ogroženim slojem prebivalstva, zato je treba zagotoviti enako odvetniško obravnavo vsem strankam. Pri tem bi bilo smiselno prisluhniti predlogu Odvetniške zbornice Slovenije, da se obravnavana plačila raje uredijo s podzakonskim predpisom.

* * *

V nadaljevanju je Odbor **sprejel amandmaje** Poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD (k 2., 3. in 4. členu, k naslovu poglavja in za novi 4. a člen).

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o **vseh členih** Predloga zakona skupaj in jih **sprejel**.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Poročevalka Odbora na seji Državnega zbora bo predsednica Odbora mag. Bojana Muršič.

Marija Pečjak Ferlež
sekretarka Odbora

Mag. Bojana Muršič
predsednica

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH
ZAKONA O ODVETNIŠTVU (ZOdv-D), EPA 215-VII

1. člen

V Zakonu o odvetništvu (Uradni list RS, št. 18/93, 24/96 – odl. US, 24/01, 54/08 in 35/09) se za četrtem odstavkom 17. člena doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Odvetnik, postavljen po uradni dolžnosti, in odvetnik, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, je upravičen do plačila za svoje delo v višini polovice zneska, ki bi mu pripadal po odvetniški tarifi. V primeru zastopanja stranke po uradni dolžnosti ali v primeru nudenja brezplačne pravne pomoči so morebitni dogovori po drugem odstavku tega člena nični.«.

2. člen
(črtan člen)

3. člen

Za sedmim odstavkom 31. člena se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»Odvetniška zbornica Slovenije vodi in na svoji spletni strani javno objavlja tudi seznam izbrisov iz imenika odvetnikov iz razlogov po 3., 4. ali 9. točki prvega odstavka prejšnjega člena ali iz razloga po drugem odstavku prejšnjega člena. Javna objava osebnega imena odvetnika skupaj z razlogom izbrisa traja eno leto od izbrisa.«.

4. člen

Besedilo 60. člena postane prvi odstavek tega člena.

Za prvim odstavkom se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»Naloga Odvetniške zbornice Slovenije, njenih disciplinskih organov in organov za ugotavljanje kršitev Kodeksa odvetniške poklicne etike je, da zagotovijo učinkovito, nepristransko in pregledno uveljavljanje odgovornosti njenih članov za disciplinske in etične kršitve.

Odvetniška zbornica Slovenije na svojih spletnih straneh za posamezno leto javno objavlja in najmanj vsake tri mesece posodablja z novimi podatki:

- **poimensko sestavo disciplinskih organov in organov, pristojnih za presojo kršitev Kodeksa odvetniške poklicne etike;**
- **glede disciplinskih postopkov in postopkov zaradi kršitve Kodeksa odvetniške poklicne etike število prejetih pobud oziroma zahtev, število postopkov, število izrečenih ukrepov oziroma sprejetih mnenj, število zastaranih postopkov ter vrsto izrečenih ukrepov;**
- **izrečene pravnomočne disciplinske ukrepe skupaj z obrazložitvijo za obdobje dveh let po izrečenem ukrepu brez objave osebnih in drugih varovanih podatkov;**
- **mnenja organov, pristojnih za odločanje o kršitvah Kodeksa odvetniške poklicne etike, brez objave osebnih in drugih varovanih podatkov.«.**

KONČNE DOLOČBE

4. a člen

1. člen tega zakona se začne uporabljati z dnem uveljavitve nove Odvetniške tarife, ki jo je skupščina Odvetniške zbornice Slovenije sprejela 23. septembra 2014.

Do uveljavitve nove Odvetniške tarife se uporablja Zakon o odvetniški tarifi (Uradni list RS, št. 67/08 in 35/09 – ZOdv-C).

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.